

28. marca ob pol dvanajstih dopoldne. Lastnik je le za malo časa zapustil avto in šel po pravkih. Ko se je vrnil, je opazil, da mu je nekdo ukradel usnat kovčeg, v katerem je bilo 100.000 din v bankovcih po tisoč din. Za izsleditev tatu je obljubljena nagrada 20.000 din.

Posledica spora med sosedoma, 39 letni posestnik Jostp Beč iz Gaberc pri St. Janžu na Dolenjskem se je spri s sosedom radi mejnika. Slednji je pogнал v prepiru Beču 2 kg težek kamen v rebra in mu jih je polomil. Poškodovani se zdravi v celjski bolnišnici.

In preganjali, je on kot ud patrulje, ki je prišla po takrat jrnejskega, sedaj loškega g. župnika M. Žičkarja, s svojo odločno izjavo rešil, da ga niso odgnali v graške zapore. Moža je dičila izredna delavnost in skrb za blagor družine in redka gostoljubnost. Postavil si je prelep spomenik: to je trden, premožen Margučov dom in hvaležnost otrok, ki bodo uživali sadove njegovega truda in dela. Naj dobri mož v miru počiva in uživa zaslužen pokoj!

Umrl je na Mejah pri Sv. Barbari v Halozah Ivan Kokol, posestnik, p. d. Bencovjak. Bil je že nad 70 let star in je bil tudi vsa leta član sadjarske podružnice. Bil je veren mož in gostoljuben. Svetila mu večna luč — žalujočim naše sožalje!

Mati dvanajstih otrok umrla. V torek, 18. marca, je v Krogu v Prekmurju mirno v Gospodu zaspala posestnica Terezija Hegeduš, mati enajstih otrok, ki jih je vse vzgojila v strogo katoliškem duhu. Čeprav je pod arcem nosila in vzgojila 11 otrok, je vendar dočakala lepo starost 77 let. Naj ji bo lahka domača zemlja! — žalujočim naše sožalje!

Požrtvovalen in delaven občinski tajnik umrl. V ponedeljek, 24. marca, je zatnil oči k večnemu počitku Franc Gregorič, občinski tajnik v Murski Soboti. Bil je res požrtvovalen in uslužen, zato so ga ljudje vzljubili in cenili. V Soboti se je naselil takoj po prevratu. Pokojniškovega pogreba se je udeležilo mnogo ljudi. Naj počiva v miru!

V Spodnjih Peterjeh je umrla po hudi bolezni 83 letna Terezija Pernat, p. d. Bohakova, mati mariborskega odvetnika dr. Toneta Pernata. Svetila ji večna luč!

Po svetu

Ameriški načrt o proizvodnji in izročitvi letal Veliki Britaniji. Ameriška vlada je izdelala načrt o proizvodnji in izročitvi 20.000 letal Veliki Britaniji v prihodnjih 18 mesecih. Po zakonu o pomoči Angliji se predvideva takojšnja gradnja 10.700 letal. Polovica teh letal bo

do težki in poltežki bombniki. Razen teh se izdeluje še 9000 letal, katere je naročila Anglija še pred sprejemom ameriškega zakona o pomoči demokratičnim državam. Na odločujočem mestu v Washingtonu izjavljajo, da proučavajo uredbo zračne prometne črte med Ameriko in Anglijo, po kateri bi vsa ta izdelana ameriška letala letela. Do polovice poti bi jih naj vodili ameriški, dalje pa angleški piloti.

Spominjajmo se v molitvah rajnih!

Smrt gorečega duhovnika. Sredi minulega tedna je zatnil oči v Gospodu oči v ljubljanskem zdravilišču g. Josip Toplak, kaplan v Rečici ob Savinji. Rajni se je rodil 6. maja 1884 na Polensaku. Po v Mariboru končani gimnaziji in bogoslovju je prejel mašniško posvečenje leta 1907. Kaplanoval je na raznih krajih in je bil večkrat radi bolehnosti na bolezenskem dopustu. Blagopokojni g. Jože je bil goreč ter izredno pobožen duhovnik, ki se je veselil, kjer koli je služboval, spoštovanja in izredne priljubljenosti. Goreči duhovniški duši bodi Vsemogočni večni plačnik — sorodnikom pa naše sožalje!

Vzoren kmetovalec umrl v Kotljah. V nedeljo, 23. marca, smo položili k večnemu počitku truplo znanega, vrliga katoliškega moža Franca Zdove, p. d. Rožanka. Ogromna množica ljudstva, ki se je udeležila njegovega pogreba, je pričala, kakšen ugled je užival daleč naokoli. Bil je rajni zelo podjeten in delaven ter je svojo kmetijo, ležečo na vznožju Uršle gore, uredil tako lepo, da lahko služi za vzor vsem drugim kmetom. On je bil tudi prvi, ki je v Kotljah vpeljal električno razsvetljavo. Veliko je daroval za lepoto cerkve in je bil jako blagega in usmiljenega srca. Vsakomur je rad pomagal, ki je v stiski iskal pri njem pomoči. Kot goreč kristjan je rad hodil na božja pota, obiskal je s slovenskimi romarji Sveto deželo, dvakrat je bil v Lurdu. Kazal je veliko zanimanje za krščanski tisk, bil je dolgoleten naročnik »Slov. gospodarja« in drugih listov. Zapustil je ženo in deset otrok, od katerih trije služijo pri vojakih. Bodi mu Bog plačnik za vse, kar je storil v njegovo čast in v pomoč bližnjemu! Ljudstvo ga bo ohranilo v dobrem, hvaležnem spominu. — žalujočim ostalim naše sožalje!

Počivaj v miru, slovensko dekle! Dne 22. marca je bila na Pobrežju pokopana 58 letna samska posestnica Lojska Čep, rodom od Sv. Marjete ob Pesnici. Ko je pred 25 leti prevzel rojstni dom brat, se je s starši preselila v magdalensko predmestje v Mariboru. Dasi je po smrti staršev ostala v precej ugodnih razmerah, je vendar ostala do smrti ponižno kmečko dekle. Sodelovala je v

katoliških organizacijah. Podpirala je reveže in katoliške ustanove. Nad eno leto se je močna narava upirala nelazprosnim jetiki, sedaj ji je podlegla. Počivaj v miru!

Smrt v visoki starosti pri Sv. Jerneju pri Ločah. Dne 22. marca je umrl v 83. letu starosti Andrej Marguč, posestnik v Kolačnem. Bil je zaveden krščanski mož, vedno naš volilec, naročnik naših listov, več let župan, dolga leta občinski odbornik in član krajevnega šolskega sveta. Ko so leta 1914. nemurji duhovnike ovajali

Mariborska okolica

Maribor. Na praznik Marijinega Oznanjenja je mariborska dijaška katoliška mladina, včlanjena v ZFO in ZDK ter v »Slovenski dijaški zvezek«, priredila slavnostno telovadno akademijo v proslavo polnoletnosti Nj. Vel. kralja Petra II. Gledalciše je bilo nabito polno, mnogo ljudi je odšlo, ker niso dobili več vatopne. Oder je bil okrašen s sliko mladega kralja, pod katerim je šarela iz velikega znaka Fantovskih odsekov električna bakla. Kdo bi si mislil, da je bila ta počastitev mladega kralja tako rekoč na predvečer prevzema kraljevske oblasti! Mladina in vsi prisotni so priredili kralju navdušene manifestacije, prav tako naši armadi ob čitanju pisma, da je general in častniški zbor službeno zadržan in se zato proslave ne more udeležiti. Vsa prireditve je bila krasen sad dela in truda mariborske dijaške mladine! Ena točka sporeda je bila lepša od druge. Občinstvo je bilo nad izvajanjem silno navdušeno in je pri vsaki točki krepko nagradilo izvajalce. Mariborski dijak, vsa čast vam, le tako naprej, veselji smo vas!

Dravsko polje

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Na občnem zboru naše posojilnice je g. kmetijski svetnik

Dopisi

Suštič iz Ptuja zelo poučno govoril možem o važnih zadružnih vprašanjih; med drugim se je zopet oživilo zanimanje za našo največjo potrebo: ureditev Polskave in pritokov ter zboljšanje travnikov, brez katerega naša živinoreja ne more napredovati. — Na Marijin praznik so naše mladinske organizacije s sodelovanjem šole priredile prav ljubko materinsko proslavo s govorom, deklamacijami, simboličnimi nastopi in petjem. Celotni spored je lepo uspel.

Ptujsko polje

Ptujka gora. Vneti smodnik je močno poškodovani po obrazu sedemletnega mlinarjevega sinčka na Slapah. Otroci so doma staknili količino smodnika ter ga izsuli na ogenj v alfo. Ker se smodnik ni takoj vnel, je mlajši bratec hotel podpihati, med tem se je zgodila nesreča. Angel varuh ga je varoval, da otrok ni trpel tudi na očeh. — Na Jožefovo je bil krasen pomladanski dan. Zato je že na prvi romarski shod prišlo izredno veliko romarjev. Velika stiska je bila tudi pri spovednicah. Lepo je tako! — Učiteljski izpit je naredila minuli teden v Mariboru tukajšnja učiteljica gđna Anica Brunec. Čestitamo! — Za »masne jureke« je bil okrašen v noči na petek v gostilni Mesarič Eric Jakob, kmet iz Kočice.

Mešanica iz kislika in helija — električna kurjava. Ameriška mornarica uporablja novovrstno potapljaško opremo, nad katero so tehniki zelo navdušeni. Ta oprema je iz steklenega tkiva in jo segreva elektrika. Poskusni so pokazali, da morejo potapljači z njo v večje globine, nego do sedaj, in da se v njej tudi lahko bolj prosto gibljejo. Pri tem so napravili tudi zanimive poskuse z dihanjem. Namesto navadnega zraka so uporabljali mešanico iz kislika in helija. Ugotovili so, da človeška kri in tkiva helija ne varkavajo, kakor se to dogaja z dušikom. Dušik, ki ga vseka kri, povzroča, kakor znano, pojave, ki so potapljačem lahko zelo usodni. Če se potapljač dviga prehitro iz vode, se njegov krvni pritisk zmanj-

Januš Golec:

Hči mariborskega mestnega sodnika

Ljudska povest iz junaške dobe obrambe Maribora pred Turki leta 1532.

Kakor slabotna ženska se je pustil potrti mestni sodnik pod roko odvesti proti domu. V domači sobi se je gospod Kristof umiril in pripovedoval Janezu z največjim zaupanjem, kako je zapustila Kunigunda po dogovoru tik pred prihodom Turkov Maribor in se je zatekla v Vrhov dol in v Ruše k Mariji. Odlčni Rušani so mu opisali po naznanilu ugrabljenja njeno boguvidno vedenje v Rušah, njen pohod za Turki zid, junaški nastop za utrdbo ter zahvalno procesijo v ruško Marijino svetišče. Junakinji odkritosrčno hvaležni ljudje so se znali povedati, kako so jo spremljali proti Limbušu, od koder se je podala sama z žensko služinčadjo proti viničariji. Kaj, kdaj in kako se je odigralo ono grozno v viničariji, je zagonetka, ker so našli vse nedotaknjeno, le Kunigunde nikjer in deklet pobite ter podavljene po šupah na dvorišču. Sigurno gre za masčevalno ugrabljenje, katerega je zagrešil peklenko zlobni uskok Pero Čatorič s svojo bando. Tolovajeve ni nikdo videl, kdaj in od kod so se prikradli v

13 Vrhov dol, kdaj so varno zginili s plenom in kam jih je odnesel sam ta rogati bognavaruj.

Vojaka sta si bila edina, da je zločinec njun pobratim ter izdajalska poturica Pero. Sigurno se je vdinil Turkom za kažipota in prežal po umiku sultanove vojske na ugodno priliko za maščevanje, ker je bil zavržen od Kunigunde in malodane do smrti batinan z vso svojo vražjo kompanijo od mestnega stražmojstra Kajetana in pomagačev. Vsi iz mesta daleč odposlani ogledniki so se vrnili brez vsake vesti o uskoških ugrabiteljih. Nikdo od preostalih in še živčih po vaseh, naselij ter po posameznih bolj samotnih hišah ni vedel ničesar izpovedati o tolovajski druhal.

Precej umirjenemu poročilu o usodi edinke je pristavil gospod Kristof še to, da je izginila pred prihodom Kunigunde v Vrhov dol viničarska družina, katere je imela povelje, da čuva posest med turško poplavo. Trupla dekel so našli drugo jutro po ugrabitvi, zvesti viničar z družino vred se je pa skrivnostno vgreznil, kakor bi ga bila požrla črna zemlja.

Tako se je glasila prebriska povest zmagovitega mariborskega mestnega poveljnika, kateri je prebolel kot pogumen mož smrt žene, a ga sili v obup negotova usoda edinega otroka, kateri je zapadel največjemu zlu — onečaščenju v razbojniških rokah!

Možakarja sta ugibala še marsikaj pozno v noč, preden sta se razšla s sklepom: Janez bo poskusil drugo

Slovenske gorice

Sv. Andraž v Slov. goricah. V mirni in prijazni župniji Sv. Andraža obhaja te dni g. župnik Ivan Alt 20 letnico pastirovanja med svojimi župljani. Tiho in skromno, kakor je vedno bil, obhaja svoj jubilej. Danes mu izpovedujemo svojo hvaležnost, javno se mu zahvaljujemo za vso njegovo ogromno skrb, čestitamo mu ob njegovi obletnici ter prosimo Boga, da bi nam ga ohranil še mnogo let. Dvajset let plodnega dela je za njim. Koliko je v teh dolgih letih storil dobrega, ve popolnoma le samo Bog, koliko je bilo tu tihih žrtev, ki jih človeško oko ni razumelo, koliko nevidnih uspehov, ki se javno niso opazili! Brž ko je prišel k nam, se je z vsemi svojimi močmi vrgel na delo. Kako skrb je imel za hišo božjo, nam pričajo dejstva: spravil je nove zvonove, ki jih je župnija težko pogrešala, prenavijal je cerkev od leta do leta, tako da je res vedno v najlepšem stanju. Vse to pa zna tako urediti, da se to župljanom prav nič ne zdi kot breme. Pomembno delo izven cerkve je cerkveni dom, v katerem bi naj nastopala mladina. Posebno znan je naš jubilar kot katehet in ljubitelj otrok. V šoli ob vsakem prostem času ga vidiš sredi otrok, ki se ga prisrčno oklepajo. S svojim nastopanjem in vedenjem si zna pridobiti otroška srca, ki ga ljubijo kot svojega očeta. Da slavi tudi kot pridigar, nam posebej še omenjati ni treba. K njegovi obletnici mu čestitamo in prosimo Boga, da bi ga še videli pred oltarjem pri Sv. Andražu tudi kot zlato-mašnika!

Slovenska Krajina

Murska Sobota. Kakor smo že na tem mestu omenili, zahaja v našo ljudsko šolo mnogo otrok, katerim šolska kuhinja radi premajhnih dohodkov ne more nuditi skodelice toplega mleka. Prošnja na naše premožnejše Sobočane ni našla pravga odmeva. Lep zgled so pa dali uradniki Benkove tovarne, ki so namesto venca na grob skladiščnikovega sina darovali 200 din, kar je prva podpora od obstoja te karitativne ustanove. — Gradbena sezona je s toplejšimi pomladnimi dnevi zopet oživela in bomo v dogledni bodočnosti tudi v Soboti imeli dovolj stanovanj. Železničarska stanovanjska hiša bo v kratkem tudi na znotraj urejena ter izročena svojemu namenu. — V začetku prejšnjega meseca je imela gasilska župa našega okraja svoj redni občni zbor. — V Soboti so nedavno poleg Osrednje blagovne zadruge ustanovili še novo Gospodarsko zadrugo, ki jo vodi posestnik in župan Žižek iz Bogojine. Ker ima zadruga že potrjena pravila in je registrirana, bo kmalu začela obratovati.

Kupčinci. Doslej še neizsledeni dolgoprstnež je odnesel tukajšnjemu posestniku N. iz nezaklenjenih omare 105 starih avstrijskih srebrnih kron in revolver. Upati je, da se bo uzmovč kmalu ujel v past.

Turnišče. Na praznik Marijinega Oznanjenja so naši malčki pod vodstvom g. kaplana in delno tudi g. dekana proslavili materinski dan. Prosvetno društvo je s tem v zvezi vrzilo temu primerno igro »Iščem srečo«, ki je prav dobro uspela. S tem, da smo »obili prosvetni dom, se je prosvetno delo v naši fari zelo dvignilo in v bodoče ne bo zaostajalo za onimi, ki so že dalj časa

pridno delovali. — Naš Fartovski odsek, ki je bil šele pred kratkim ustanovljen in ga vodi agilni in požrtvovalni g. kaplan Kozar, je že dosegel zadovoljivo število članov. V odsek se jih je namreč vpisalo 40. Fantje so se z zanimanjem in veseljem lotili dela. V kratkem bodo nekateri člani dobili kroje. — Tudi Dekliški krožek se lepo razvija. — V nedeljo, 30. marca, se je začel v Dolnji Lendavi sv. misijon, na katerega so se že dalj časa pripravljali. — Na zadnji seji občinskega odbora je bil izvoljen za pomožnega občinskega tajnika osmošolec Štefan Čiček iz Renkovec, kar so ljudje z veseljem sprejeli na znanje. S tem je bil službeno odstavljen dosedanjí začasno postavljeni pomožni tajnik Matija Matjašec, ki ni imel predpisane usposobljenosti.

Sv. Sebeščan. Kmečka zveza je imela pri nas sestanek radi ustanovitve krajevné Kmečke zveze. Na sestanku je govoril o važnosti kmečke vzajemnosti senator in predsednik Kmečke zveze g. Brodar. Sestanek je nad vse lepo uspel in bo pri nas kmalu ustanovljena Kmečka zveza. Na sestanku sta še govorila gg. Franc Kerec, šef borze dela, in uradnik borze dela Novak. Sestanek je bil v Farnem domu. — Imeli smo tudi tridnevno, med katero smo se očistili za velikonočni praznik. Vodil ga je pater Henrik od Sv. Trojice

V Posavju okrog Brežic in na Kranjskem je navada, da razbijajo šolarji lesene zaboje na veliki petek. Prizor razbijanja zabojev ali tako zvano »strašenje Boga« nam predstavlja gornja slika. »Slovenska straža« je izdala za letošnje velikonočne praznike razglednice z Gasparijevo sliko »Boga strašijo« in še druge. Razglednice toplo priporočamo v nakup za podporo našega obmejnega šolstva.

v Slov. goricah. — Isti dan kot pri nas je bil sestanek Kmečke zveze tudi v Velikih Dolencih in v Gornjih Petrovcih.

Širom Slov. Krajine. Po naših krajih, kjer še vedno primanjkuje učnih moči po ljudskih šolah, so bili na novo nastavljeni učitelji: Dušan Špetzer in Ljuba Berlot v Srednji Bistrici ter Ivan Blodovec v Domanjševcih.

Haloze

Sv. Barbara v Halozah. (Ustanovitev mladinske KZ.) Dne 23. marca smo imeli tukaj ustanovni občni zbor mladinske Kmečke zveze. V ta namen smo se sešli po pozni službi božji v šoli, kjer nam je pojasnil vodja MKZ Lud. Puš pomen in korist tega mladinskega gibanja. Pristopilo je mnogo fantov, ki so si izvolili svoj odbor s predsednikom Repičem na čelu, ki je obenem tudi tukajšnji banovinski ekonom. Kljub pozni uri je bila udeležba kar zadovoljiva. Vsem fantom pa še toplo priporočamo pristop, tistim, ki še niso, ker le v organizaciji je izobrazba, ker fantje, ki niso organizirani, so mnogi zašli na slaba pota, radi katerih so po slabi družbi prišli v zapore. Mlad, zdrav fant naj bo vnet in korajžen za vse dobro in lepo, in tudi za mladinsko KZ, pa mu nikoli ne bo treba obžalovati pristopa.

Sv. Barbara v Halozah. Vinogradniki pridno kopljejo v goricah, vendar letos ni čuti nobenega petja kopačev kot prejšnja leta, ker ni pijače in je pomanjkanje pri vsem. Pri letošnji rezi smo šele videli pravo škodo radi lanske zime. Mnogo trsa je popolnoma suhega in je samo za drva. Po goricah so nastale velike redčine, ki so tolike, da bi lahko voz obrnil. Lanskega vina še ima okoli 15 posestnikov na prodaj, pa ga držijo, ker se še ne ve, kako bo z letošnjo letino. Tistim pa, ki pravijo, da je vino luksuz, povemo, da je pivo luksuz, ker bi se lahko jedmen, ki se za pivo rabi, porabil za živž. Vино pridelujemo v takih legah, kjer za drugo ni, in traja drž zemljo, sicer bi bil že davno gol kamen. Od pridelovanja vina, živijo cele pokrajine in jim daje življenjski obstoj. Vlada naj zapove banatskim vinogradnikom, naj posekajo vinograde, kjer bi lahko žito pridelovali, ker so ti vinogradi v nižini, kjer se lahko orje. Če savinjski hmeljarji izkopavajo hmelj, da bodo tam pridelovali živž, naj pa gorice bodo tam, kjer je svet samo za gorice. Vино je božji dar, pivo pa kemični izdelek tovarne, zato pijmo raje vino, da pomagamo revnim krajem!

Dravinjska dolina

Loče pri Poljčanah. Zadnjič smo poročali, da hočemo pošteno električno luč, ki ne bo imela motenj, kakor sedanja, ki pojema takrat, ko bi jo človek najbolj rabil. In še: kadar se strojniku dremlje ali pa pa odide na sprehod, je sploh ni. Mi Ločani smo res potrpežljivi ljudje. Saj pravijo, da bi lahko na nas drva cepil. Pa naj le kdo poskusi! Toda luč pa res hočemo pošteno! Kakor kaže, bo slo. Le pijniti bo še treba parkrat hudo v roke, pa če se prav komu zamerimo. No, pa kaj zamera! Samo, da bomo svetili, kurili ter se greti in nemoteno poslušali radio! Ju-hu-hu-hu!

Ali si že obnovil naročnino?

jutro s svojim oddelkom, da izsili in tako rekoč izkoplje sled za zaročenko, katera mu je bila vse na svetu.

Brezuspešna poizvedovanja

Na bogznaj kolikih poizvedovanjih je bil graničarski stotnik Janez v svojem burnem vojaškem življenju. Na vsako patroljo se je podajal z veseljem v zavesti, da mu bo prinesla priznanje, če že ne povišanja. Tokrat pa je odjezdil iz Maribora v popolni negotovosti, brez trohice upa, da bo še kdaj ugledal dekliško obličje, na katero edino se je navezal z obljubo, da mu bo drugovala skozi življenje. Preiskal je predvsem pričetek Kunigundinega križevega pota v Vrhovem dolu. Tam mu niso ponudili niti bilke za oprijem, kam bi se naj bil vdrl razbojnik. Skriti Vrhov dol ni videl nobenega Turka, še manj pa tako in tako preoblečenega graničarskega uskoka.

Po neuspehu v Vrhovem dolu je napravil Janez križ ož up, da bi zadel na kolikih pravo sled. V čisto negotov položaju je zgrabil njegovo potrto dušo pohlep po maščevanju vsaj nad onimi, kateri so v neposredni zvezi s krivdo, da mu je bilo na tak nečuten način iztrgano najdražje bitje. Pri odjezdu iz Vrhovega dola si je priznal, da bo očistil opustošene kraje vseh turških in bosanskih preostankov, kateri so radi izbrali po večjih sultanovih navalih skrite kraje v svoja zatočišča. Nastopil je pot krvi in smrti po komaj ugasli žerjavici ter kupih pepela Dravskega polja.

O kakem pomembnejšem številu kmečkega prebivalstva po obsejni ravni od Maribora do Poljčan ni bilo niti govora. Vse opustošeno ter požgano. Izstradani posamezniki so favali po steptanih njivah, stikajoč za preostanki repe in korenja. Bili so preplašeni in na pol blazni domačini, ki so vedeli povedati, da se klatijo okrog bande bosanskih poturčencev, kateri se hočejo vgnezditi na štajerski v puščavo spremenjeni zemlji. Peščica Janezovih draguncev se je razkadila v različne smeri z označbo skupnih večernih sestankov v naprej določenih naseljih ob obronkih gozdov. Z večjim zajemanjem obsejnejših okolišev so zgnali skupaj kakih deset turških potepuhov, kateri so hoteli zaostati na slovenskih tleh kot kačipotji za prilike ponovitve mohamedanskega vpada, kakor hitro bi si kraji opomogli po par letih.

Vsakega zajetega poturico so mučili z žerjavico pod petami, da bi izsilili kako besedico o uskoških izdajicah, ki so se rade udinjale na krščansko in na turško stran. Trpinčeni so lagali to in ono pod žgečo silo, vendar ne tako, da bi bile njihove izpovedi kolikaj v zvezi s krivci pri ugrabljenju. Vsak vlovljeni klatež je zapadel z ožganimi stopali, če je molčal ali metal iz sebe izmišljotine, smrti pod zamahom s težko dragonsko sabljo.

Obkoljevalni pogoni za sumljivimi potepuhi so postali radi bolj goratega sveta nemogoči za Poljčanami, od koder so lahko jezдили zasledovalci samo po vojni poti. Še danes bolj strahotni Poljčanski graben je bil včasih

šuje in plin, ki izstopa iz krvi, tvori mehurčke v žilah. To je skrajno nevaren pojav. Razen tega so ugotovili, da ostaja potapljač, ki mu dovajajo mešanico kisika in helija, dalj časa bister. Občutljiv je sicer za mraz bolj, nego če mu dovajajo navaden zrak, toda temu je mogoče od pomoč z električno kurjavo potapljaške oprave.

Največji vodovod na svetu imajo v New Yorku. Dnevno daje mestu 4 milijone litrov vode, kar odgovarja toku male reke. Vse vodovodne cevi bi tvorile 200 km dolg tunel, skozi katerega bi z lahkoto peljali dobro naložen voz.

„Širite NEDELJO“

Savinjska dolina

Šmartno ob Paki, Na Marijin praznik sta tukajšnja FO in DK priredila v Našem domu prav lepo in krasno uspelo akademijo. Vse točke akademije so bile krasno izvajane, tako da je prav težko dati kateri prednost. Fantje so pokazali svojo izurjenost tudi na bradlji in so prav lepo uspeli. Škoda le, da niso nastopili na njej samo domači člani, kajti ravno domači so se najbolj izkazali. Posebno brata Viki in Stane. Drugič želimo videti na bradlji le domače fante! K omeni posameznih točk se ne bom spuščal, trdim le: vse so bile krasne! Vsa čast našim dekletom in fantom! Le korajžno naprej! Na akademiji je imel lep govor bivši priljubljeni naš g. kaplan Jože Vošnjak, ki se je veselega srca odzval povabilu fantov in deklet ter počastil s svojo navzočnostjo prireditve. Ko se je pojavil pred zastorom, so ga gledalci navdušeno iskreno pozdravili ter ga tudi na koncu govora krepko zahvalili. Našim fantom in dekletom gre za to lepo akademijo vse priznanje in želimo še v bodoče več tako uspešnih prireditev. Bog živi!

Šmarski kraji

Šmarje pri Jelšah. Bogu hvala za precej lepših dni preteklega meseca! Opravili smo vsaj najnujnejša dela v sadovnjakih in povečini že tudi rez v vinogradih; za največjo silo se je tudi že polzoralo. Kar pa še ni opravljenega, pa Bog daj, da se v aprilu stori, preden majnik vse požene v bujno rast, list in cvet. — Naše tujsko-prometno društvo je še sicer mlado, pa je že precej storilo za spoznavanje velikega okraja z različnimi spisi, prirejanjem izletov, izdajo lepih razglednic, sredpostno soboto pa tudi s tozadevnim predavanjem po radiu. — Naš rojak g. kaplan G. Stančar se je preselil od št. Petra pod Gorami v Trbovlje, dočim je drugi naš rojak g. Martin Golobanc s 1. aprilom nastopil župnijo Trbovlje, kjer je že 22 let služboval kot kaplan. Predzadnji njegov prednik na tej najbolj obljubljeni župniji je bil Slomšekov učenec, g. župnik Erjavec iz Kostelne. Ker je novi g. župnik otroška in mlada leta preživel ob prijazni cerkvi sv. Ožbalta kakor nekdaš Slomšek, ga priporočamo priprošnji tega našega služabnika božjega, da srečno in uspešno izvršuje svoje dušnopastirske dolžnosti v tako znameniti župniji.

Naznanila

Sv. Jurij ob juž. žel. Prosvetno društvo najvjudneje vabi vse, da se udeležite pretresljive žaligre v petih dejanjih: »Žrtve spovedne molčečnosti«. Igra se bo vprizorila v soboto, 5. aprila, ob osmih zvečer, in v nedeljo, 6. aprila, ob treh popoldne v Katoliškem domu.

Sevnica ob Savi. Prijatelji, v velikonočnem času vam bomo prikazali Kristusovo trpljenje, Kristusovo odrešitveno delo. Igrali bomo »Pasijone«, kakor ga je napisal pisatelj g. Meško. Igrali bomo na cvetno nedeljo popoldne ob treh in zvečer ob osmih ter na veliki petek ob osmih zvečer. Predprodaja vstopnic je v Milnarijevi trgovini. Pridite in doživite boste veličastne dogodke iz življenja Kristusa, našega Odrešenika!

Listnica uredništva

D. K., Ovetkovec. Vašega dopisa ne moremo priobčiti, ker Vas ne poznamo kot dopisnika in je zadeva kočljiva.

Fantovski odsek Rače. Naznanilo o prireditvi je došlo prepozno.

MALA OZNANILA

SLUŽBE

Lončarski pomočnik in vajenec se sprejmeta takoj. Plača po dogovoru. Franc Reisp, lončar, Fram 13. 557

Mlajši fant za vrtnarijo se sprejme za stalno. Predstaviti se v vrtnariji Brandhof, Studenci. 580

Organisti! Velikonočne Bervarjeve pesmi dobite: Jagrič, Celje, Slomškov trg 9. 581

Pošteno dekle išče službo v gostilni in kuhinji. Vida Železnik, Vransko. 582

Kuhinjsko učenko sprejme Lojzka Kreuh, gostilna Wilson, Maribor, Aleksandrova cesta. 579

Sole prosto dekle, pošteno, sprejemem takoj k otroku. Ponudbe: Cafuta, učiteljica, Selnica ob Dravi. 585

Sprejem vajenca poštenih staršev. Stanovanje in hrana v hiši. Josip Korošec, mizarstvo, Luščka vas, Poljčane. 589

Sprejme se pošten hlapec z dežele, kateri razume vinogradna dela, pri g. Kiffman, Košaki 53. 598

Sprejme se vajenec pri finem čevljarstvu mojstru, Slovincu v Zagrebu, s popolno oskrbo. Resne in obširne ponudbe na: Ivan Brumec, Zagreb, Zvonimirova ulica 27. 597

Pošteno dekle za vsa kmečka dela sprejme Jožef Grahornik, Ložane 4, Sv. Marjeta ob Pesnici. 599

Sprejem ofra, dva, tri ljudi. Dobra plača in njive. Vprašati: gostilna Kramberger, Vajgen, Jarenina. 601

Ofer z več delavci se takoj sprejme: Košaki 39. 602

Za takojšen nastop iščem služkinjo, okrog 30 letno, neoporečne preteklosti, za hišna in poljska dela, dalje hlapca, vojaštine prostega, in pastirja, šole prostega. Poštenost prvi pogoj. Plače po dogovoru. Franc Struc, posestnik in gostilničar, Pernice, p. Muta. 606

Pošteno dekle, vajeno gospodinjstva in poljskega dela, išče službo v bližini Maribora. Naslov v upravi. 608

Sprejme se ofer z 2—3 delovnimi močmi. Naslov v upravi. 610

Sprejem vajenca za kovaško obrt, poštenih staršev in z dobrimi šolskimi spričevali. Vid Svenšek, podkovač, graščina Radvanje pri Mariboru. 613

Služkinja, večja kuhinja in ostalih gospodinjstkih opravil, dobi stalno službo s pravico jubnim postopkom. — Proda se čevljarški stroj po ugodni ceni. Postržin, Maribor, Pobrežje, Gosposvet-ska ulica 56. 607

STANOVANJA IN OSKRBA.

Starejšo upokojenko ali manjšo posestnico, ki bi želela bivati v mestu, krščanskega značaja, sprejemem na hrano in stanovanje v svrhu gospodinjstva. Naslov v upravi. 594

POSESTVA

Na prodaj! V vasi Sv. Peter, Savinjska dolina, se prodaja lepa zidana pritlična hiša s tremi sobami, kuhinjo, drvarnico, vrtom in njivo, za 50.000 din. Naslov: Partelj. 605

Mlin s posestvom se prodaja za 85.000. Potreben kapital 65.000 din. Peternel, poštnoležeče Ptuj. 611

Prodajam majhno posestvo, vse ravnina, dve njivi, sadonosnik, vinograd, hiša, gospodarsko poslopje. Romih Anton, Vodenovo, Šmarje-Jelše. 612

RAZNO:

Večjo množino kostanjevega kolja prodaja Obrat, Maribor, Loška 13. 591

Prodajam železne cevi za turbino, tudi transmisijo, z ležajem in jermenikom. Flis, Zg. Bistrica 88. 593

Vinogradniške kole, suhe, smrekove in jelkove, 2 m dolge, 5—6 cm debele, prodajam po 60 par komad. Dobrajc, Maribor, Aškerčeva 16. 595

Nogavice, perilo, moško, žensko modo, galanterijo, konfekcijo, denarnice, pletenine, trikotažo, odeje (koce), šiviljske potrebščine itd. kupite ve vedno ugodno v trgovini Andrej Oset, Koroška cesta 26 (poleg tržnice, vogal Vodnikov trg). 600

Ključke od Güthe 9, jamčeno pristne, dobite pri Dolinšek, Kamnica pri Mariboru. 603

Dolgoročna kreditna posojila dajemo članom varčevalcem vseh slojev. Ugodni pogoji, zato ne odlašajte posebno očetje in matere svojih otrok, ker imate brezplačno zavarovanje. Zglašite se osebno ali pisмено pri pooblaščenemu bančnem zastopniku: Maribor, Rajčeva ulica 1. Priloga znamke 4 din. Na željo pride isti na dom. 604

Kmetje, pozor! Kupujem večjo ali manjšo količino mleka, stalno poleti in pozimi, plačam liter po 2.50 din. Mlekarna-branjarija Vuga, Tezno, Ptujška 19. 614

»Pri starinarju«, Zidanšek, Koroška cesta št. 6, kupite najceneje otroške obleke za dečke in deklice, predpasnike, ženske obleke, pletene jopice, moške in ženske hlače, srajce, nogavice, platno za rjuhe, veliko ostankov volne za obleke od 19 din, svilnat popelin za moške srajce, cvrtncaj, hlačešina. 609

MOSTIN

Moštna esenca MOSTIN za izdelovanje prvovrstne zdrave umetne domače pijače. Cena 1 steklenici za 150 litrov 80 din, po pošti 50 din, 2 steklenici po pošti 85 din, 3 steklenice po pošti 115 din.

J A B L I N za izdelovanje domače pijače brez dodatka pravega sadjeveca. Zavitek za 50 litrov 30 din, po pošti 42 din, 2 zavitka po pošti 75 din.

Zaloga

Drogerija Kane
Maribor, Slovenska ulica
in vse podeželske trgovine.

pred stoletji dolgo duplo groze, skozi katerega so upale oborožene skupine grajskih hlapcev ter vojaški oddelki.

Skozi poljčansko sotesko se je zakadil Janez z draginci na noč, jo srečno zmagal in prenočil ob izhodu z razgledom na lemlerski grad in trg v globeli pod vrhom hriba, kateri se je imenoval od nekdaš Pečica.

Po večurnem nočnem počitku ob koncu poljčanskih gozdov se je zbudilo Janezovo krdelo ob vzhajanju jesenskega sonca. Ko so si omenicali preganjalci od krvi, smrti, plamenov in pepela še vedno trudne oči, se je odprl pred njimi nov — blažen svet... Po dolinicah in kotanjah nedotaknjena naselja so se dramila iz ponočnega počitka, cerkve s hribov so vabile, nedostopni gradovi so grozili vsakemu napadalcu, kmetiči so se odpravljali z vpregami na njive po zadnje pridelke, iz hiš in koč je kolobaril visoko proti nebu veseli dim z obetom, da pripravljajo ženski svet jutranje okrepčilo.

Ako se potika človek dober mesec po puščavskem pesku, mu je raj vsako z zelenjem in živalskim življenjem obkrožena naselbina. Isto je bilo z Janezom in njegovimi draginci. Kar načuditi se niso mogli, da je prizanesel Turek tem krajem tako blizu hrvatske meje. Nov up je posvetil v Janezovo strto dušo. Če se je podil skozi te dolinice Pero z uskoki, sigurno ni ostal neopažen. Ljudi, kateri niso videli že nekaj let turških požigalcev in ple-

nilcev, zbode v oči in jim ostane v spominu še tak nagel pojezd nenavadnih jezdecev.

Stotnik se je oprijel poizvedovanja pri grajskih ter kmetih. Povsod odkimavanje z glavami in odločno zaničanje, da bi se bil podil skozi bolj ozka naselja kak večji tolovajski oddelek pri sončni svetlobi. Od Lemberga do Podčetrčka so poizvedovanja Janeza in njegove čisto razočarala. Po ravnini, po kateri sta gospodarila turški handžar in ogenj, so si ohlajali jezo nad zaostalimi poteptuhi; nedolžnih slovenskih kmetov pa niso mogli trpinčiti in obglavljati.

Za obsotelskim trgom Podčetrčkom so naleteli naši jezdec na grajskega valpeta, kateri je dal njihovemu brezuspešnemu iskanju ter poizvedovanju novo in drugo smer. Iz izmenjave pogovorov o namenu ter cilju jezdenega krđela je razbral brihtni grajski uslužbenec, da gre pri vsej zadevi za najbolj kruti poseg v srečo dveh po ljubezni zvezanih src. Ker je imel v življenju precej opravka z grajsko gospodo, katera se je večkrat zvijala pod istimi udarci usode, kakor graničarski stotnik, je uganil pravo. Namignil je Janezu, naj zapove razjahati in ga je povabil proč od četice, da bi bila sama, ker gre za skrivnosti, katere niso za navadno vojaško uho. Valpet je nekaj razlagal poveljniku na dolgo in široko, kazal z roko ob Sotli in na desno proč od obmejne reke.

(Dalje sledi)